

Sayı 04 / Kasım 2024

Aması maması yok!

İşte senin grevdeki hakların!

Özellikle iş mücadelesinde önemli olan şey, tüm işarkadaşlarımızın eyleme katılıp destek vermesidir! Her işçinin greve gitme hakkı vardır. Bu hak, Grundgesetz anayasası md. 9 3. f.'nin güvencesi altındadır. Greve gitmek, sendikaların haklı taleplerini dayatması için daima son çaredir – greve gitmek mümkün olmazsa iş sözleşme görüşmesinin "kolektif dilencilik"ten başka bir şey olmadığını Federal İş Mahkemesi bile saptamıştır. Dolayısıyla, çağrılan bütün işçiler mümkün olduğu ölçüde greve katılmalıdır.

İş bırakma eylemi, birçok iş arkadaşı için özel bir haldir, "olağanüstü hal" gibisidir. İş bırakma eylemi halinde herhangi endişe çıkmasın diye, dikkatinizi aşağıdaki bilgilerimize çekmek istiyoruz:

- **Yalnızca ver.di sendikası** (ya da ver.di'nin temsilen görevlendirdiği başka bir kurul – yerel grev yöneticiliği v.s.) **uyarı grevine ve greve çağırma hakkına sahiptir.** Böyle bir çağrı yapıldığı andan itibaren tüm ver.di üyeleri iş mücadelesi çerçevesinde – grev yardımı ödemelerinden, dava açılınca adli yardıma kadar – sendika üyeliği sayesinde güvenlik altındadır.
- Sendikaya üye olsun olmasın, her işçinin **uyarı grevine ve greve katılma hakkı vardır.**
- İşveren greve katılmasını ne yasaklayabilir ne de katılımını engelleyebilir.

- Grev süresince iş akdi yürürlükten çıkmış sayılır. İşçiler o dönemde çalışmak mecburiyetinde olmayıp, **işverenin talimat yetkisine tabi değildir.**
- Greve katılan veya katılmak niyetinde olan işçiler, **greve katılımı veya katılma niyeti** ve her defasında ayrılışı ve çıkışı **hakkında** işvereni **bilgilendirmekle yükümlü değildir. İşyerine gelişi veya ondan ayrılışını personel devam kontrol cihazına ("Zeiterfassungssystem") kaydettirmekle yükümlü değildir.** Grevin bitişinden sonra işveren, kesin hesabın hazırlanışı için, işçinin greve katılma zamanları ve dönemleri hakkında bilgi isteyebilir.
- ver.di veya başka bir sendikanın çağırıldığı grev oylamalarına sadece aynı sendikanın üyeleri katılabilir. Bu yüzden sendikasız işçiler greve karar verilmesine katılamaz!
- Her işçi, uyarı grevi ya da grev **sırasında grev eylemlerine ve protesto mitinglerine katılma** hakkına da sahiptir. Geniş kamuoyu taleplerimizden haberdar olsun diye bütün işçilere "Bu hakkınızı aktif bir biçimde kullanın" tavsiyesinde bulunuyoruz.
- Her grevci her zaman başka iş arkadaşları ve grev kıran / kırmak isteyen işçilerle konuşup, onları da iş mücadelesi ve onun amaçları için kazanmaya çalışabilir.

■ Bir protesto mitinginde veya grev eyleminde polisle herhangi bir sorunun çıkması halinde **tek yetkililer ver.di'nin yerel grev yöneticileridir**; polis memurları onlara gönderilmelidir. Soru sorulan grevci polise ihtilaf konusu ve içeriği hakkında cevap vermekle yükümlü değildir; sırf kendi kimliği hakkında bilgi vermek zorundadır.

■ ver.di üyeleri, gerekirse sendikadan **ehliyetli adli yardım alır**.

■ İşveren genel olarak grev sırasında iş bırakıldığı çalışma saatleri için ücret ödemez. İş ve işçi bulma kurumu da o saatler için para vermez. **ver.di** ise, **üyelerine (yani yalnız onun üyelerine) greve katıldıkları zamanlar için grev parası öder!** Yani sendikasız işçiler grev sırasında ne ücret ne de işsizlik parası alır! İşte ver.di'ye üye olmanın gerekçelerinden biri.

■ İş mücadelesi sırasında işverenlerin işçilere karşı lokavt yapabilir. İşverenin, lokavt yaparken grevci ile grev kırıcı arasında ayırım yapması yasaya aykırıdır. Fakat ver.di üyelerimizin böyle bir durumda dahi grev yardımı alma hakkı vardır.

■ Grev sırasında, işyeri işçi ve personel temsilcilerinin İşyeri Teşkilât veya Personel Temsilciliği Yasası'ndan kaynaklanan katılım haklarında değişen bir şey yok. Ne var ki: Federal İş Mahkemesi BAG, bir kararda (bkz. BAG1 1 AZR 54/76 esas nolu kararı) **işverenin iş mücadelelerine yönelik yaptırımları hakkında** yönetime katılma haklarının olmadığına karar vermiştir. Bu kısıtlama, mücadele bölgesinde mücadele süresince geçerlidir (bkz. BAG 1 ABR 70/16; LAG2 Hamburg 2 TaBV 1/18 esas nolu kararları).

■ Yine de, işçi ve personel temsilcilerinin bilgi alıp verme hakları kısıtlanmaksızın kalır (bkz. BAG 1 ABR 2/10 esas nolu kararı; BAG'nin BetrVG3 80 md. f. 2 c. 1 hakkındaki kararına göre madde hükmü BPersVG4 68 md. 2 f.'na mealen uygulanabilir).

İşyeri işçi ve personel temsilcilerinin grevde çok sayıda başka görevi de vardır: işçilerin artan danışmanlık isteklerini karşılamak, (örneğin kiralık işçilerin çalıştırılması durumunda) yasalara, toplu iş sözleşmelerine ve (örneğin grev kırıcıların çalıştırılması durumunda) iş ve sağlık mevzuatına uyulmasını kontrol etmek v.s.

■ İşyeri işçi ve personel temsilcileri, çalışanlar sıfatıyla aynen diğer iş arkadaşları gibi iş mücadelesine katılabilir, grev yöneticiliği görevini üstlenebilir ya da grev yardımcısı veya grev gözcüsü olabilir.

Şimdi birlikte hareket edelim, kararlılığımızı gösterelim! Ortak taleplerimiz uğruna grevi destekle, ver.di'ye üye ol!

¹ Bundesarbeitsgericht, en üst derece iş mahkemesi

² Landesarbeitsgericht (Eyalet İş Mahkemesi), ikinci derece iş mahkemesi

³ Betriebsverfassungsgesetz (İşyeri Teşkilât Yasası)

⁴ Bundespersonalvertretungsgesetz (Federal Personel Temsilciliği Yasası)